

Motion till riksdagen

1987/88:L711

av Margareta Persson m. fl. (s)

om åtgärder mot krigs- och våldsleksaker

1979 tecknades en överenskommelse mellan den svenska leksaksbranschen och konsumentverket och dåvarande lekmiljörådet om att produkter med militär anknytning som huvudsakligen hänför sig till krig fr. o. m. 1914 inte får säljas. Denna överenskommelse hade föregåtts av mycket starka krav från riksdagens sida om att en sanering av leksaksutbudet måste komma till stånd.

Under 80-talet har leksaksmarknaden förändrats mycket snabbt. Den traditionella leksaksbranschen har i huvudsak följt överenskommelsen. Däremot har nya produkter och marknadsföringsmetoder tillkommit under senare år. I dag saluförs mycket våldsförhärlikande produkter, som på olika sätt förintar varandra. Det handlar om plastfigurer, rollspel och dataspel. Leksakerna i form av plastfigurer är dock inga avbilder av föremål som använts i verkliga krig under 1900-talet. De ger i stället en slags science-fictionartad syn på framtiden i robot- och rymdåldern. Dessa grymma varelser som nu saluförs och marknadsförs förmedlar en otäck livsstil till våra barn. Marknadsföringen är total, i den bemärkelsen att produkterna finns i form av filmer på kabel-TV, videoinspelningar i leksaksaffärerna, serietidningar och som "landskap" i butikerna. Produkterna har färdiga namn, färdiga egenskaper, färdiga repliker – barnen får "allt" serverat.

Den här totala marknadsföringen har visat sig vara mycket effektiv. Även mycket små barn lever sig in i dessa produkter och deras beteende, ett beteende som nästan enbart går ut på att använda våld. Rapporter börjar nu strömma in till Barnmiljörådet från barnstugor som ser hur mycket små barn har förändrat sitt sätt att leka, hur de är mycket våldsamma och aggressiva mot varandra. De leker att de är de produkter de sett och har hemma.

Våldsutvecklingen bland barn och ungdomar måste bekämpas med olika metoder. Det finns enkla lösningar när det gäller att förhindra en oönskad våldsutveckling. Men en åtgärd bland många är att se över marknadsföringen och försäljningen av dessa utländska leksaker.

Efter motioner i riksdagen har Barnmiljörådet haft förnyade förhandlingar med leksaksbranschen om att förändra det gamla avtalet från 1979 så att det också bör omfatta de nya våldsprodukter som tillkommit. Vid nyligen avslutade förhandlingar har branschen för sin del deklarerat att några inskränkningar i sin försäljning är man inte beredd att göra.

Riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att ge förslag till lagstiftning mot

vålds- och krigsleksaker samt att ändra i marknadsföringslagen så att det inte skall vara tillåtet att göra reklam för vålds- och krigsleksaker.

Mot. 1987/88
L711

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av lagstiftning om förbud mot försäljning av krigs- och våldsleksaker,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av ändring av lagstiftningen så att det inte skall vara tillåtet att göra reklam för krigs- och våldsleksaker.

Stockholm den 20 januari 1988

Margareta Persson (s)

Mats O Karlsson (s)

Marita Bengtsson (s)

Margareta Hemmingsson (s)

Berit Oscarsson (s)